FIŞA DISCIPLINEI

Istoria şi filosofia religiilor II

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituţia de învăţământ superior	Universitatea Babeş-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie Ortodoxă
1.5. Ciclul de studii	Licenţă
1.6. Programul de studii / Calificarea	Teologie Pastorală
1.7. Forma de învăţământ	Învăţământ cu frecvenţă

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	**Istoria şi Filosofia Religiilor**					Codul disciplinei	**OLR1223**
2.2. Titularul activităţilor de curs					Lect. Univ. Dr. Daniela Luminiţa Ivanovici		
2.3. Titularul activităţilor de seminar					Lect. Univ. Dr. Daniela Luminiţa Ivanovici		
2.4. Anul de studiu	3	2.5. Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	**2**	din care: 3.2. curs	**1**	3.3. seminar/ laborator/ proiect	**1**
3.4. Total ore din planul de învăţământ	28	din care: 3.5. curs	14	3.6 seminar/laborator	**14**
Distribuţia fondului de timp pentru studiul individual (SI) şi activităţi de autoinstruire (AI)					**ore**
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe (AI)					**5**
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					20
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii şi eseuri					18
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activităţi					0
3.7. Total ore studiu individual (SI) şi activităţi de autoinstruire (AI)				**47**	
3.8. Total ore pe semestru				**75**	
3.9. Numărul de credite				**3**	

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competenţe	

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1. de desfăşurare a cursului	Sală dotată cu tablă, ecran de proiecţie, videoproiector, laptop
5.2. de desfăşurare a seminarului/ laboratorului	Sală dotată cu tablă, ecran de proiecţie, videoproiector, laptop

6. Competenţele specifice acumulate[1]

[1] Se poate opta pentru competenţe sau pentru rezultatele învăţării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va şterge tabelul aferent celeilalte opţiuni, iar opţiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competenţe profesionale/esenţiale	• Realizarea misiunii de propovăduire a credinţei, în spirit tolerant • Proiectarea curriculară, cu respectarea adevărurilor de credinţă, conform textelor sacre şi mărturisirilor de credinţă proprii, şi a criteriilor şi principiilor psihopedagogice • Identificarea şi analiza contextului cultural, religios şi istoric în comunităţi şi organizaţii • Enunţarea principiilor teologice şi a valorilor spirituale relevante dezvoltării societăţii • Gestionarea metodelor şi mijloacelor de comunicare eficientă în context intercultural • Implementarea valorilor şi practicilor religioase pentru formarea spirituală şi morală, cu scopul de a răspunde problemelor concrete de viaţă
Competenţe transversale	• Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă şi responsabilă, de punctualitate, conştiinciozitate şi responsabilitate socială, pe baza principiilor, normelor şi valorilor doctrinare, religios-morale şi canonice • Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară, pe diverse paliere ierarhice, respectând principii de credinţă religioasă • Formularea unei strategii de optimizare a pregătirii profesionale continue, prin actualizarea conţinuturilor învăţării, aplicarea tehnologiilor informaţiei şi prin utilizarea limbilor străine

7. Obiectivele disciplinei (reieşind din grila competenţelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Dezvoltarea unei înţelegeri cuprinzătoare şi nuanţate a evoluţiei istorice a religiilor şi a principalelor concepte filosofice asociate, cultivând o abordare tolerantă şi responsabilă faţă de diversitatea religioasă şi culturală.
7.2 Obiectivele specifice	• Identificarea şi analiza critică a contextelor culturale, religioase şi istorice în care au apărut şi s-au dezvoltat diverse tradiţii religioase şi idei filosofice despre religie. • Înţelegerea şi aplicarea principiilor unei comunicări eficiente şi tolerante a credinţei în contexte interculturale, respectând adevărurile de credinţă proprii şi pe cele ale altora. • Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară, respectând diversitatea de perspective şi principiile de credinţă religioasă în cadrul colaborării.

8. Conţinuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observaţii
1. Hinduismul I: texte, concepte fundamentale şi căi ale eliberării	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
2. Hinduismul II: devoţiune, practici şi transformări contemporane	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
3. Jainismul şi sikhismul în contextul religiilor indiene	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
4. Şintoismul: kami, ritual şi viaţă religioasă în Japonia	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
5. Budismul I: învăţătura lui Buddha, comunitatea şi eliberarea	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
6. Budismul II: tradiţii majore, practici şi răspândire globală	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări	

	deschise	
7. Confucianismul: etică, ritual și influența asupra societăților din Asia de Est	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
8. Daoismul I: texte, cosmologie și concepte fundamentale	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
9. Daoismul II: practici, ritualuri și forme contemporane	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
10. Iudaismul: texte, tradiție rabinică și diversitate contemporană	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
11. Islamul I: Coranul, Sunna, credințe și practici	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
12. Islamul II: diversitate internă, autoritate religioasă și transformări contemporane	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
13. Religia Bahá'í: revelație progresivă, unitatea religiilor și comunități globale	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
14. Noi mișcări religioase și spiritualități contemporane: autoritate, identitate și promisiuni de transformare umană	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	

Bibliografie

Surse primare

- *Bhagavad-Gītā*, traducere din sanscrită, introducere și note de Sergiu Al-George, Editura Herald, București.
- *Upanișad*, traducere adnotată și studii introductive de Ovidiu Cristian Nedu, Editura Herald, 2023;
- Umāsvāti, *That Which Is: Tattvārtha Sūtra*, traducere și comentariu de Nathmal Tatia, HarperCollins, 1994.
- *Guru Granth Sahib*, selecții; text și traduceri online.
- *Kojiki*, traducere de Gustav Heldt, Columbia University Press, 2014. Pentru acces liber există și traducerea mai veche, în domeniul public, online.
- *Scrieri sacre ale Japoniei: Kojiki, Nihon shoki, Engishiki*, Editura Herald, 2009.
- *Dhammapada* și selecții din *Majjhima Nikāya*; texte pali și traduceri în SuttaCentral.
- *Dhammapada: Temelia legii*, traducere de Amita Bhose, Editura Cununi de Stele, 2014.
- Confucius, *Analecte*; traducere de Edward Slingerland, Hackett Publishing, 2003. Pentru acces online la text și traduceri, Chinese Text Project.
- Confucius, *Analecte*, traducere și îngrijire de ediție de Lucian Pricop, Editura Cartex, 2025
- Lao Zi, *Dao De Jing. Cartea despre Dao și Virtute*, traducere de Su Yan, Editura Herald, 2021; text și traduceri în engleză la Chinese Text Project.
- Selecții din *Tanakh*, *Mishnah* și *Talmud*, disponibile în ebraică și engleză în biblioteca digitală Sefaria.
- *Coranul*, traducere de George Grigore, ediție revizuită, Editura Herald. Ediția românească; pentru text și traduceri, Quran.com.
- Zhuangzi, *Călătorie liberă*, traducere din chineza clasică, note și studiu introductiv de Tatiana Segal și Luminița Bălan, Editura Humanitas, 2009.
- Xunzi, *Calea guvernării ideale*, traducere din chineza clasică, studiu introductiv, note și comentarii de Luminița Bălan, Editura Polirom, 2004.
- Liezi, *Calea vidului desăvârșit*, traducere de Florentina Vișan și Irina Ivașcu, Editura Polirom, 2000.
- *Yi Jing. Cartea prefacerilor*, traducere de Walter Fotescu, cuvânt-înainte, introducere, note și comentarii de Richard Wilhelm, Editura Herald, 2012.

Surse secundare

- Jonathan Z. Smith, *Drudgery Divine: On the Comparison of Early Christianities and the Religions of Late*

Antiquity, University of Chicago Press, 1990.
- Calvin Mercer şi Tracy J. Trothen (ed.), *Religion and Transhumanism: The Unknown Future of Human Enhancement*, Praeger, 2014.
- Francis X. Clooney, *Comparative Theology: Deep Learning Across Religious Borders*, Wiley-Blackwell, 2010.
- Ivanovici Daniela Luminița, „Tămăduitorul ca intermediar între lumea divină şi lumea umană: o comparaţie între sfinţii creştini şi nemuritorii taoişti", în Teofil Tia, Adrian Podaru (coord.), *Păcatul, unica boală de temut. Voieşti să te faci sănătos? (Ioan 5, 6),* Renaşterea, Cluj-Napoca, 2025, pp. 443-489;
- Giovanni Filoramo (coord.), *Istoria religiilor*, vol. IV: *Religiile Indiei şi ale Orientului Îndepărtat*, Polirom, 2008
- Anne Cheng, *Istoria gândirii chineze*, traducere de Florentina Vişan şi Viorel Vişan, Polirom, 2001.
- Isabelle Robinet, *Istoria daoismului: de la origini până în secolul XIV*, traducere de Tatiana Segal, Editura Herald, 2005.
- Mircea Eliade şi Ioan Petru Culianu, *Dicţionar al religiilor*, Humanitas, 1993.
- Julius J. Lipner, *Hindus: Their Religious Beliefs and Practices*, ediţia a 2-a, Routledge, 2010
- Damien Keown, *Buddhism: A Very Short Introduction*, ediţia a 2-a, Oxford University Press, 2013.
- Nicholas de Lange, *An Introduction to Judaism*, ediţia a 2-a, Cambridge University Press, 2009.
- William E. Shepard, *Introducing Islam*, ediţia a 2-a, Routledge, 2009.
- Xinzhong Yao, *An Introduction to Confucianism*, Cambridge University Press, 2000.
- Livia Kohn, *Introducing Daoism*, Routledge, 2009.
- Peter Smith, *An Introduction to the Bahá'í Faith*, Cambridge University Press, 2008. James R. Lewis şi Inga B. Tøllefsen (ed.), *The Oxford Handbook of New Religious Movements*, vol. I–II, ediţia a 2-a, Oxford University Press, 2016

8.2 Seminar / laborator	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	Observaţii
1. **Textele sacre şi formele autorităţii religioase** Exemple: Biblia şi Coranul; Bhagavad-Gita şi texte creştine despre eliberare; Tripitaka şi tradiţia patristică.	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
2. **Revelaţie, tradiţie şi interpretare religioasă** Exemple: revelaţia în creştinism şi islam; tradiţia rabinică şi tradiţia Bisericii	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
3. **Dumnezeu, absolutul şi limbajul despre transcendent** Exemple: monoteismul creştin şi islamic; Brahman şi teologia creştină; dao şi limitele limbajului religios.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învăţarea prin descoperire, dezbatere	
4. **Hristos şi figurile religioase cu rol fondator** Exemple: Iisus în creştinism şi islam; Buddha şi modelele creştine de sfinţenie; Krishna şi interpretările creştine ale avatarului.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învăţarea prin descoperire, dezbatere	
5. **Condiţia umană şi problema răului** Exemple: păcatul şi karma; ignoranţa în budism şi căderea în creştinism; suferinţa în tradiţiile creştină şi budistă.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învăţarea prin descoperire, dezbatere	
6. **Mântuire, eliberare şi transformare spirituală** Exemple: mântuire creştină şi mokṣa; nirvāṇa şi concepţii creştine despre viaţa veşnică; devoţiunea în hinduism şi creştinism.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învăţarea prin descoperire, dezbatere	
7. **Moarte, judecată şi viaţa de după moarte**	brainstorming, lucrări de	

Exemple: înviere şi reîncarnare; judecata de apoi în creştinism şi islam; concepţiile budiste despre renaştere.	seminar, dialog, învăţarea prin descoperire, dezbatere	
8. Rugăciune, meditaţie şi cult Exemple: rugăciunea liturgică şi salāt; meditaţia budistă şi rugăciunea creştină; pūjā şi cultul icoanelor, cu atenţie la diferenţele de sens.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învăţarea prin descoperire, dezbatere	
9. Post, asceză şi raportarea religioasă la trup Exemple: postul creştin şi islamic; asceza monahală şi disciplinele yoghine; idealul renunţării în budism şi creştinism.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învăţarea prin descoperire, dezbatere	
10. Spaţiul sacru, pelerinajul şi geografia religioasă Exemple: Ierusalim în creştinism şi iudaism; Mecca şi locurile sfinte creştine; pelerinajul la locuri budiste.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învăţarea prin descoperire, dezbatere	
11. Etică religioasă: compasiune, nonviolenţă şi dreptate Exemple: ahimsa şi iubirea creştină a aproapelui; compasiunea budistă şi milostenia creştină; războiul drept şi nonviolenţa.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învăţarea prin descoperire, dezbatere	
12. Comunitate, autoritate şi conducere religioasă Exemple: preot, rabin, imam, guru şi monah; autoritatea scripturii şi autoritatea comunităţii; forme de conducere în noile mişcări religioase.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învăţarea prin descoperire, dezbatere	
13. Gen, familie şi roluri religioase Exemple: femeile în monahismul creştin şi budist; rolurile religioase ale femeilor în iudaism şi islam; autoritate şi reprezentare în comunităţile Bahá'í.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învăţarea prin descoperire, dezbatere	
14. Pluralism religios, adevăr şi dialog interreligios Exemple: exclusivism, inclusivism şi pluralism; felul în care creştinii, musulmanii şi bahá'í înţeleg celelalte religii; dialogul şi limitele comparaţiei.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învăţarea prin descoperire, dezbatere	

Bibliografie

Surse primare

- *Bhagavad-Gītā*, traducere din sanscrită, introducere şi note de Sergiu Al-George, Editura Herald, Bucureşti.
- *Upanişad*, traducere adnotată şi studii introductive de Ovidiu Cristian Nedu, Editura Herald, 2023;
- Umāsvāti, *That Which Is: Tattvārtha Sūtra*, traducere şi comentariu de Nathmal Tatia, HarperCollins, 1994.
- *Guru Granth Sahib*, selecţii; text şi traduceri online.
- *Kojiki*, traducere de Gustav Heldt, Columbia University Press, 2014. Pentru acces liber există şi traducerea mai veche, în domeniul public, online.
- *Scrieri sacre ale Japoniei: Kojiki, Nihon shoki, Engishiki*, Editura Herald, 2009.
- *Dhammapada* şi selecţii din *Majjhima Nikāya*; texte pali şi traduceri în SuttaCentral.
- *Dhammapada: Temelia legii*, traducere de Amita Bhose, Editura Cununi de Stele, 2014.
- Confucius, *Analecte*; traducere de Edward Slingerland, Hackett Publishing, 2003. Pentru acces online la text şi traduceri, Chinese Text Project.
- Confucius, *Analecte*, traducere şi îngrijire de ediţie de Lucian Pricop, Editura Cartex, 2025

- Lao Zi, *Dao De Jing. Cartea despre Dao și Virtute*, traducere de Su Yan, Editura Herald, 2021; text și traduceri în engleză la Chinese Text Project.
- Selecții din *Tanakh*, *Mishnah* și *Talmud*, disponibile în ebraică și engleză în biblioteca digitală Sefaria.
- *Coranul*, traducere de George Grigore, ediție revizuită, Editura Herald. Ediția românească; pentru text și traduceri, Quran.com.
- Zhuangzi, *Călătorie liberă*, traducere din chineza clasică, note și studiu introductiv de Tatiana Segal și Luminița Bălan, Editura Humanitas, 2009.
- Xunzi, *Calea guvernării ideale*, traducere din chineza clasică, studiu introductiv, note și comentarii de Luminița Bălan, Editura Polirom, 2004.
- Liezi, *Calea vidului desăvârșit*, traducere de Florentina Vișan și Irina Ivașcu, Editura Polirom, 2000.
- *Yi Jing. Cartea prefacerilor*, traducere de Walter Fotescu, cuvânt-înainte, introducere, note și comentarii de Richard Wilhelm, Editura Herald, 2012.

Surse secundare

- Jonathan Z. Smith, *Drudgery Divine: On the Comparison of Early Christianities and the Religions of Late Antiquity*, University of Chicago Press, 1990.
- James L. Fredericks, *Buddhists and Christians: Through Comparative Theology to Solidarity*, Orbis Books, 2004.
- Tomoko Masuzawa, *The Invention of World Religions: Or, How European Universalism Was Preserved in the Language of Pluralism*, University of Chicago Press, 2005
- Calvin Mercer și Tracy J. Trothen (ed.), *Religion and Transhumanism: The Unknown Future of Human Enhancement*, Praeger, 2014.
- Catherine Cornille, *Meaning and Method in Comparative Theology*, Wiley-Blackwell, 2020.
- Francis X. Clooney, *Comparative Theology: Deep Learning Across Religious Borders*, Wiley-Blackwell, 2010.
- Giovanni Filoramo (coord.), *Istoria religiilor*, vol. IV: *Religiile Indiei și ale Orientului Îndepărtat*, Polirom, 2008
- Anne Cheng, *Istoria gândirii chineze*, traducere de Florentina Vișan și Viorel Vișan, Polirom, 2001.
- Isabelle Robinet, *Istoria daoismului: de la origini până în secolul XIV*, traducere de Tatiana Segal, Editura Herald, 2005.
- Mircea Eliade și Ioan Petru Culianu, *Dicționar al religiilor*, Humanitas, 1993.
- Julius J. Lipner, *Hindus: Their Religious Beliefs and Practices*, ediția a 2-a, Routledge, 2010
- Damien Keown, *Buddhism: A Very Short Introduction*, ediția a 2-a, Oxford University Press, 2013.
- Nicholas de Lange, *An Introduction to Judaism*, ediția a 2-a, Cambridge University Press, 2009.
- William E. Shepard, *Introducing Islam*, ediția a 2-a, Routledge, 2009.
- Xinzhong Yao, *An Introduction to Confucianism*, Cambridge University Press, 2000.
- Livia Kohn, *Introducing Daoism*, Routledge, 2009.
- Peter Smith, *An Introduction to the Bahá'í Faith*, Cambridge University Press, 2008. James R. Lewis și Inga B. Tøllefsen (ed.), *The Oxford Handbook of New Religious Movements*, vol. I–II, ediția a 2-a, Oxford University Press, 2016

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

• Cursul oferă cunoștințe de istoria religiilor viitorilor profesori de religie și preoți.	•

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluare finală	Examen scris: Sesiunea normală: **Prima dată**: 11 iunie, ora 12:00 **A doua dată**: 23 iunie, ora 13:00 **Sesiunea de restanțe**: 7 iulie, ora 12:00.	70%
		Din oficiu	10%
10.5 Seminar/laborator	Activitate seminar	Prezentare PPT/analiza unei surse primare	20%
10.6 Standard minim de performanță			
• Pentru fiecare religie majoră, studentul trebuie să demonstreze o înțelegere elementară a conceptelor teologice sau filosofice fundamentale (de exemplu, conceptul de Dumnezeu în creștinism și islam, ideea de Eliberare/Moksha în hinduism, conceptul de Nirvana în budism, ideea de Legământ în iudaism).			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)[2]

Nu se aplică

Data completării: Semnătura titularului de curs Semnătura titularului de seminar

27. 09. 2026

Data avizării în departament: Semnătura directorului de departament

...

.....

[2] Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu *Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic*, se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "*Nu se aplică.*".